

Aktuellt från
Torns
församling

K

Y

R

K

N

Nr 4
JULNUMMER
2020

Stångby
Vallkärra
V. Hoby
Odarslöv
Igelösa
Håstad

*Tomten, jag vill ha en riktig jul
En så'n som man har när man är liten
Tomten, jag vill ha en riktig jul
Jag vet att du inte gör mig besviken*

Så sjöng Busungarna när jag var i tonåren, en jul-sång som har hängt med sedan dess och jag tror att de flesta har hört den. Jag har flera gånger förut skrivit om min kärlek till julen, om julkrubban jag har hemma men det är inte det enda jag har. Tomtarna finns i varje vrå som en påminnelse om min barndoms jular och varje jul sedan dess. Naturligtvis tror jag inte på tomten, jag tycker inte ens att den passar in i en av våra stora kyrkliga helger, Sankt Nicolaus till trots men jag tror att tomten svarar upp mot allas vårt behov av att någon gång få vara liten och sätta sig ned och låta tankarna flyta bort till en drömvärld där mina önskningar som jag skrivit upp på tomtens långa lista uppfylls. En tid då allt var okomplicerat och enkelt. En tid då jag trodde på tomten.

I år mer än någonsin tror jag att många längtar efter en riktig jul. En riktig i bemärkelsen en jul fylld av gemenskap och traditioner, något som vi kan känna igen oss i när allt annat runt omkring oss störrar och är oroligt. Jag vet att julen för många är en tid av utanförskap även när det inte är pandemi men

pandemin har ökat utanförskapet. Fler och fler är ensamma och kan inte ta sig till de gemenskaper där de brukar finnas.

Låt oss då komma ihåg att julen handlar om hopp. Maria och Josef, för evigt sammanlänkade i det största mysterium som mänskligheten skulle få uppleva, Josef och Maria och deras barn. Huvudpersoner i det drama som ägde rum när Gud steg rakt ned till oss människor och förändrade våra liv för alltid. Det faktum att Gud blev människa för vår skull, skrev för alltid om vår framtid. För barnet är vårt hopp, barnet bär våra drömmar, våra förhoppningar. Barnet är vårt liv, det vill locka fram kärleken och gnistan inom oss. Få oss att förstå att vi spelar roll. Att vi är viktiga här och nu.

*Du stjärna över Betlehem, o, låt
ditt milda ljus få lysa in med
hopp och frid i varje hem och
hus. Sv psalm 116:3.*

*Anna Svensson Melin
församlingsherde*

KYRKTORN NR 4 2020

Innehåll:

Ledare	2
Notiser	3
Julkrubbans historia	4
Gudstjänst och musik	5
Mötesplats Torn	6
Återblick Alla helgons dag	8
En annorlunda jul	9
Präst med intresse för kyrkohistoria	10
Kontaktsida Torns församling	11

Ladda ner
Kyrkguiden,
den är gratis
och finns där
appar finns.

Svenska kyrkan

KYRKTORN är en periodisk tidskrift som ges ut av Torns församling fyra gånger per år.

Nästa nummer kommer i februari.

KYRKTORN kan du också läsa på vår hemsida:

www.svenskakyrkan.se/lund/torn

Redaktion:

Anna Svensson Melin (redaktör & ansvarig utgivare),

Göran Jönsson,

Christin Nilsson,

Omslagsbild: Tore Ekelin

Tryck: Bloms tryckeri

Torns församling
samarbetar med
sensus

Vakna med Cecilia. Missade du Cecilias morgonandakter på P1? De finns att ladda ner och lyssna till på sr.se, sök "Cecilia Castro".

FOTO: GÖRAN JÖNSSON

FOTO: GUSTAV FORSBLAD

På torsdagar kl 12-14 sitter kantor Hanna Forsblad oftast vid orgeln i Vallkärra kyrka och övar. Den som vill får gärna komma in och sitta och lyssna en stund.

Visste du att vår kantor Hanna Forsblad har fått sina frälsarkrans-sånger utgivna på Gehrmans musikförlag?

Sociala medier Du vet väl om att du kan följa Torns församling på:

www.facebook.com/tornsforsamling/

samt på Instagram:

www.instagram.com/torns_forsamling/

Gör du det så har du alltid tillgång till den senaste informationen om vad som är på gång i församlingen.

13 nov, nu grävs det...

FOTO: GÖRAN JÖNSSON

Rivningsarbetet av de gamla delarna av församlingsgården är klart och nu grävs det inför den stundande om- och tillbyggnaden.

JULINSAMLINGEN 2020

BRYT EN TRADITION

DET ÄR HÖG TID ATT BRYTA SKADLIGA TRADITIONER.

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstämpning och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel. Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv.

Foto: Doreen Forsman / Kyrkan

SWISHA DIN
GÅVA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

Julkrubbans historia

Vi närmar oss den tid på året då julkrubban plockas fram i många hem och kyrkor. Men hur uppkom egentligen denna tradition i Sverige? Vi ställde några frågor till Ewa Bigestens, författare till boken *Julkrubbans historia*.

VAD VET VI OM DEN ÄLDSTA JULKRUBBAN?

– Den äldsta idag kända julkrubban sattes upp i ett kapell år 1291 i den romerska basilikan Santa Maria Maggiore. De vackert utmejslade marmorfigurerna är bevarade och kan än idag ses i kyrkans museum. Konstnären Arnolfo di Cambio fick uppdraget av påven och franciskanen Nicolas IV. Påven hade inspirerats av den helige Franciskus julspel med levande djur i en grotta i Assisi. Spelet ingick i julnattens mässa år 1223.

HUR KOM JULKRUBBAN TILL SVERIGE?

– Sveriges första offentligt visade julkrubba kunde den unge prästen Paolo Moretti från Italien ta med sig till Stockholm tack vare 1781 års så kallade ”toleransedikt”. Då tillät Sveriges regering utländsk arbetskraft av annan tro än Svenska kyrkans att få utöva sin tro här. För Moretti spelade julkrubban en stor roll. Mot en liten avgift visades krubban i Stockholm på ett katolskt barnhem för fattiga, föräldralösa invandrabarn som arbetade med uppspinning. Pengarna använde Moretti för att hjälpa

barnen. Deras situation påminde om krubbans värnlösa Jesusbarn.

HUR KOM TRADITIONEN TILL DE SVENSKA HEMMEN?

– ”Från slott till koja” kan julkrubbans vandring in i svenska hem beskrivas: År 1850 väckte ”Betlehemshyddan” tårar av glädje i herrgårdsmiljö. Sedan intog makalösa krubbor lite skrytsamt högborgerliga hem. Underbarast är dock berättelserna jag hittat i arkiv som avslöjar hur man i enkla hem gjorde egna krubbor med fantasins och kärlekens hjälp! Mot mitten av 1900-talet slog krubban igenom i svenska hem.

HUR FICK JULKRUBBAN SPRIDNING I KYRKORNA?

– Ett stort impulscenter för julkrubbans spridning inom Svenska kyrkan var Lundastiftet.

Össjö kyrkas ekumeniskt sinnade församling tog emot ett tips från en katolsk kyrkoherde i Helsingborg om en konstnär som hette Franz Hausel. Det ledde till att församlingen år 1933 blev den första inom stiftet som stolt kunde placera en julkrubba (i tyrolerstil) i sin fina kyrka. Sedan har vi prästen Ragnar Sundin från Malmö, som under trettio års tid (1947-1977) skapade utsökta krubbfigurer. Tips: besök Lunds domkyrka i jul och beskåda hans krubba!

HUR UPPSTOD DITT PERSONLIGA INTRESSE FÖR JULKRUBBOR?

– Jag tror att mitt intresse för julkrubbor kom redan som barn. Jag växte upp i ett sekulariserat, ”modernt” hem. Men kände en värme varje gång jag såg på Jesusbarnet i krubban. När jag var barn på 1960-talet bemöttes inte kristendomen negativt i skolan som idag, tvärtom! Som vuxen och frilansjournalist upptäckte jag att bakom den svenska julkrubban fanns en dramatisk historia att berätta!

TILL SIST, HAR DU NÅGON FAVORITKRUBBA DU VILL TIPSA OM?

– Oj vad svårt att ge tips på

julkrubbor i svensk miljö, det finns så många fina! Jag bor ju i Stockholm så det får bli det perspektivet: Hjort-hagskyrkan, Sofia- och Ersta kyrka inom Svenska kyrkan i Stockholm har härliga krubbor med spännande historia. Bland katolikerna gillar jag den Syrianska katolska kyrkans härliga julkrubba, som enligt deras tradition har en stor grotta. Sedan måste jag varmt rekommendera Roms fina krubbmuseum för hela familjen (de har även en svensk

krubba) *Museo Tipologico Internazionale del Presepio*, som ligger inrymt under en kyrka i en vindlande gränd i Rom. ■

Berättat för Christin Nilsson

Vill du läsa mer?

Ewa Bigestens *Julkrubbans historia* finns utgiven på Artos förlag.

JULKRUBBOR I TORNS FÖRSAMLING

Varje år inför 1:a advent sätts julkrubbor upp runt om i kyrkorna i Torns församling.

Kom och titta på barnet i krubban, Josef och Maria, de vise männen, herdarna och djuren.

Håstads kyrka och **V. Hoby kyrka** har krubbor med målade keramikfigurer gjorda av **Ulla Frick från Billinge**.

Krubban i **Valkärra kyrka** består av figurer av cederträ. I **Stångby kyrka** finns en liten julkrubba med Maria, Josef, en herde och barnet som ligger i krubban.

Foto: Kristin Lidell, IKON

Advent & jul i Torn

FOTO: GUSTAF HELLSING /IKON

Samma dag som Kyrktorn skulle gå i tryck kom nya restriktioner från Folkhälsomyndigheten om en maxgräns på 8 personer vid allmänna sammankomster från den 24 november. Vårt ordinarie kalendarium från 1:a till 4:e advent har därför fått utgå och vi har anpassat all vår verksamhet.

Läs den senaste informationen på www.svenskakyrkan.se/lund/torn

FOTO: JOHANNES FRANDSEN /IKON

Bönen fortgår men utan församling

Vi kommer att fira gudstjänst på utsatt tid och kyrkklockorna ringar, men utan församling i kyrkan. Gudstjänsterna kommer att spelas in och visas digitalt.

Kyrkorna i Torns församling håller öppet enligt ordinarie schema, och vi har vidtagit åtgärder för att minska risken för smittspridning. Vi sänder andakter, musik och gudstjänster via Facebook, Youtube och hemsidan.

Vi kommer att utöka möjligheterna till självård

Våra präster och socialkurator kommer att vara tillgängliga för samtal i Vallkärra kyrka och per telefon.

Dop, vigsel och begravning

är gudstjänster och räknas därför som offentliga sammankomster. Det innebär i nuläget med anledning av Coronavirusets spridning att endast 8 personer får vara närvarande i kyrkan inklusive tjänstgörande. Detta gäller i första hand från den 24 november till 22 december.

Vi förinspelar andakter inför hela julen, som du kan se hemifrån på vår hemsida:

www.svenskakyrkan.se/lund/torn eller

facebook:

www.facebook.com/tornsforsamling/

En del gudstjänster sänds live på svenskakyrkan.se/lund/live

Har du bokat dop, vigsel eller begravning? Tjänstgörande präst kommer att ta kontakt med dig för att diskutera hur vi tillsammans kan lösa den rådande situationen på bästa sätt. Har du frågor är du välkommen att ringa oss på 046-71 88 60 eller mejla lund.torn.forsamling@svenskakyrkan.se

Påverkar gudstjänster

Under kommande veckor kommer vi att sända anpassade andakter samt ordinarie gudstjänster digitalt.

Kyrkorna är öppna

Kyrkorna i Torns församling är öppna för besök, bön och ljusständning som vanligt efter ordinarie öppettider.

All verksamhet är inställd

Alla grupper och mötesplatser är inställda. Detta gäller från den 17 november till den 22 december.

Har du frågor tveka inte att kontakta Torns församling via telefon 046-71 88 60 eller via mejl lund.torn.forsamling@svenskakyrkan.se

Du hittar också alla våra kontaktuppgifter på sidan 11.

Hur blir det efter den 22 dec.?

Det vet vi inte i nuläget, nya restriktioner kan komma. På sidan intill finns ett preliminärt kalendarium från Julafton till Trettonhelgen, men håll dig uppdaterad via vår hemsida.

Denna julen är det många som inte kommer att komma iväg till kyrkan som vanligt och vi skickar med en liten andakt att fira därhemma.

HÅSTADS KYRKA tors 24 dec
BARNENS JULBÖN 11:00

IGELÖSA KYRKA tors 24 dec
JULBÖN 13:00

Ruth Edman sjunger

IGELÖSA KYRKA tors 24 dec
JULBÖN 14:00

Ruth Edman sjunger

VÄSTRA HOBY KYRKA fre 25 dec
JULOTTA 7:00

JULDAGEN

Jesu födelse

SAMMANLYST TILL DOMKYRKAN
HÖGMÄSSA lör 26 dec 11:00

STÅNGBY KYRKA sön 27 dec
GUDSTJÄNST 10:00

SÖNDAGEN EFTER JUL

Guds barn

VALLKÄRRA KYRKA tors 31 dec
NYÅRSBÖN 16:00

Musik Yvonne och Thomas Carlström

IGELÖSA KYRKA fre 1 jan
NYÅRSGUDSTJÄNST 18:00

NYÅRSDAGEN

I Jesu namn

SAMMANLYST TILL NORRA NÖBBELÖVS
KYRKA sön 3 jan
GUDSTJÄNST 10:00

STÅNGBY KYRKA ons 6 jan
LJUSGUDSTJÄNST 16:00

TRETTONDEDAG JUL

Guds härlighet i Kristus

HÅSTADS KYRKA sön 10 jan
GUDSTJÄNST 10:00

FÖRSTA SÖNDAGEN E. TRETTONDEDAGEN

Jesu dop

KYRKORTN 2020-4

Andakt i juletid

Psalm 113:1

Det är en ros utsprungen
av Davids rot och stam,
av fäderna besjungen,
en ros i Juda land,
en blomma skär och blid,
mitt i den kalla vinter,
i midnatts mörka tid.

Jesaja 9:2-7

Det folk som vandrar i mörkret ser
ett stort ljus, över dem som bor i
mörkrets land strålar ljuset fram.

Du låter jublet stiga, du gör glädjen
stor. De gläds inför dig som man
gläds vid skörden,
som man jublar när bytet fördelas.

Oket som tyngde dem, stången på
deras axlar, förtryckarens piska
bryter du sönder, som den dag då
Midjan besegrades.

Stöveln som bars i striden och man-
teln som fläckats av blod, allt detta
skall brännas, förtäras av eld.

Ty ett barn har fötts, en son är oss
given. Våldet är lagt på hans axlar,
och detta är hans namn:
Allvis härskare, Gudomlig hjälte,
Evig fader, Fredsfurste.

Våldet skall bli stort, fredens välsig-
nelser utan gräns för Davids tron
och hans rike. Det skall befästas
och hållas vid makt med rätt och
rättfärdighe nu och för evigt. Her-
ren Sebaots lidelse skall göra detta.

Bön

Herre, Jesus Kristus, du som blev
människa som vi,
Tack för att du delat mänsklighet-
ens livsvillkor och därför förstår
allt mänskligt.

Just därför kan du aldrig bli
omänsklig. Du förstår oss inifrån.
Du förstår oss även när ingen an-
nan förstår.

Amen

Välsignelsen

Herren välsigne oss och bevara oss.
Herren låte sitt ansikte lysa över oss
och vare oss nådig.

Herren vände sitt ansikte till oss
och give oss frid.

I Faderns och Sonens och den heliga
Andens namn. Amen.

Psalm 123:1

Lyss till änglasångens ord:
Gud är kommen till vår jord!
Nyfött barn vår konung är,
frid åt människor han bär.

Folk, stäm in i himlens kör
med en sång som aldrig dör!
Han som fötts i Betlehem
är vår frälsare och vän.

Lyss till änglasångens ord:
Gud är kommen till vår jord!

Återblick

Alla helgons dag 2020

Lördagen den 31 oktober bemannade anställda i Torn och Nöbbelöv tillsammans med ideella i Torns församling samtliga kyrkogårdar i församlingen inklusive Fredentorp och Norra Nöbbelövs kyrkogård. Det serverades kaffe med tilltugg samt delades ut reflexänglar och ljus. Många fina samtal utspelade sig. Detta är en fin tradition som vi ser fram emot att bevara.

Anna

En annorlunda jul

Hösten har kommit med mörker och kyla och det är vid denna tid vi ser fram emot advent, lucia och jul. Vi längtar efter ljuset, efter gemenskapen och efter Jesu födelsedag. Vi åker kors och tvärs över landet och även runt jorden för att vara tillsammans med släktingar och vänner.

I ÅR KOMMER DET att vara många som inte kan träffas och även många som sitter ensamma. En del har nyligen mist någon närstående, någon de älskar. Många känner ångest då julen närmar sig. Hur kan vi som kyrka lindra människors saknad efter de som står en nära? Hur ställer vi oss till de som ingen har eller har förlorat någon? Vi försöker vara kreativa och hitta lösningar. Ett telefonsamtal eller ett julkort kan betyda väldigt mycket

för någon. Kanske kan man göra en liten jultallrik med god mat till en ensam granne.

EN SAK JAG HAR LÄRT MIG under de tre och halvt år jag har jobbat i Torns församling är att människor här verkligen bryr sig om varandra. I ett modernt samhälle är detta ingen självklarhet men jag tror att på "landet" finns det i ryggmärgen. Här har man varit beroende av varandra under tuffa tider. Man har delat glädje och sorg.

VI KAN LÄRA OSS MYCKET av våra äldre församlingsbor om hur det var förr och förhoppningsvis anamma den känslan av att leva tillsammans. Att vara en del av någonting större där alla är välkomna, där alla är lika värda såsom Jesus vill att vi ska leva. Inför julen ber vi en bön:

Gud, låt mig få leva i omtanke och ömsinhet till mina närmaste. Det är inte självklart att jag alls får leva nära andra människor. Du, Gud, är livets källa. Du ger liv. Du ger närhet.

Därför ber jag dig, Gud, hjälp mig att leva varsamt, kreativt, ömsesidigt uppmuntrande. Mina närmaste betyder så mycket och påverkar mitt liv på så många sätt. Gud, ge vishet att leva nära andra människor. Amen

Jag vill önska er alla en fridfull jul och ett välsignat nytt år!

Nada
socialкуратор i Torns församling

Präst med intresse för kyrkohistoria

I september började Jonas Fredholm sin tjänst som komminister i Torns församling.

Välkommen Jonas! Vem är du och vad har du för bakgrund?

–Jonas Fredholm, 49 år, boende i Malmö. I min prästtjänst kommer jag senast från Löddeköpinge församling. Innan dess var jag i Trelleborg i 6 år, med fokus på ungdoms- och konfirmandarbete. Det var en enorm förmån att få följa dessa ungdomar från konfirmander till ledare, och få dela djupa samtal om livet tillsammans med dem.

I Torns församling kommer du att fokusera på vuxenarbetet. Vad vill du lyfta där?

–Jag vill försöka bereda rum för träffar och teman som framför allt ger evangeliet om liv och frälsning genom Jesus Kristus allt större plats i människors liv och som hjälper till att odla och vårda den platsen. Det kan ske utifrån många olika perspektiv, t ex kyrkohistoriskt, allmänhistoriskt, konstnärligt, musikaliskt o s v. Mötet och samtalet kring dessa perspektiv är

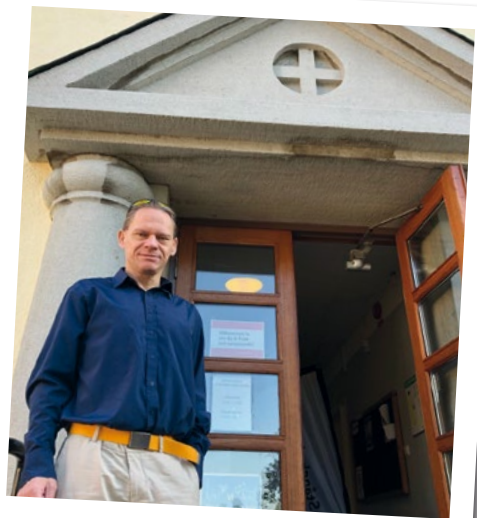
min uppgift att skapa förutsättningar för.

–Jag vill som präst också förmedla att kyrkan är en plats dit man alltid kan komma och prata, inte minst om det allra svåraste i livet. Kyrkan är själasörjare, här finns möjlighet till det enskilda samtalet som kanske inte erbjuds någon annanstans.

Vad är ditt intryck av Torns församling?

–Det är viktigt och roligt att församlingens historia hålls levande. Att de människor som har varit med länge inspireras till att berätta om traditionen och tingen i kyrkorna, så att det kan gå i arv och har en möjlighet att leva tillsammans med det nya.

–På mottagningsgudstjänsten i Igelösa fanns det så många som hade så mycket att berätta. Det är viktigt att fråga och vara nyfiken på historien i församlingen, för att kunna inspireras till framtidens kallelse. Man ska vara glad över

alla de människorna som är knutna till just sin bykyrka och värnar om sin kyrka. De lokala eldsjälarna är så betydelsefulla, och de står för en kontinuitet som vi "nya" kan lära känna församlingen genom.

Till sist?

–Det känns verkligen inspirerande att komma hit. Alla församlingar har ju sin särprägel, men vår lokala prägel multipliceras tack vare alla bykyrkorna. Att få jobba i alla dessa landsortskyrkor, som var och en har sin särprägel, historia och charm, och samtidigt vara en del av Lund, känns värdefullt.

Torns församling hälsar dig varmt välkommen hit!

Torngården är öppen tis - fre 10-12
Vallkärravägen 16, 226 51 Lund
församlingsexp.: 046-71 88 60, vx.: 046-71 87 00
e-post: lund.torn.forsamling@svenskakyrkan.se
hemsida: www.svenskakyrkan.se/lund/torn

Torns församling

Expedition, Petersgården: 046-71 88 88, öppet: mån - fre 9 - 15, lunchstängt 11:30 - 12:30

Präster

Anna Svensson Melin
046-71 87 80
anna.s.melin@svenskakyrkan.se

Cecilia Cardona Castro
046-71 88 65
cecilia.cardona.castro@svenskakyrkan.se

Jonas Fredholm
046-71 88 55
jonas.fredholm@svenskakyrkan.se

Informationsassistent

Christin Nilsson
046-71 88 61
christin.w.nilsson@svenskakyrkan.se

Diakon

Terese Mattsson
Ej i tjänst under hösten
terese.mattsson@svenskakyrkan.se

Socialkurator

Nada Perlenberg
046-71 87 66
nada.perlenberg@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker

Hanna Forsblad
046-71 88 67
hanna.forsblad@svenskakyrkan.se

Gospelkör

Emma Persson
070-846 48 40
torngospel@hotmail.com

Församlingsvärdinna

Ann-Christine Nilsson
046-71 88 66, SMS 072-593 48 66
ann-christine.nilsson@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Martin Sahlström
046-71 88 69
martin.sahlstrom@svenskakyrkan.se

Församlingsrådets ordförande

Lars Jacobsson
070-579 13 69
dalsro361@gmail.com

Kyrktorn redaktion

Göran Jönsson
070-657 28 20
goran.jonsson@svenskakyrkan.se

Illustration: Jenny Lindqvist

TORNS FÖRSAMLING finns där horisonterna öppnar sig, där landsbygd möter stad och tradition möter utveckling. Församlingen består av sex kyrkor: Stångby, Vallkärra, Igelösa, Västra Hoby och Håstad samt den nedlagda kyrkan i Odarslöv.